

Oppsummering fra Nordsjøkommisjonens styremøte i Brussel 21.oktober

Agendaen bestod av følgende type saker:

- Statusrapporter og framdriftsplaner fra de tematiske gruppene, sekretariatet, CPMR og Interreg Nordsjøprogrammet
- Spørsmål om oppdatering av NSR 2020-strategien
- Status for forstudien om Nordsjøstrategien – Preparatory Action
- Presentasjoner i tilknytning til et fornybart energinettverk i Nordsjøen – North Sea Grid
- Høringsuttalelse fra Energi og klimagruppen til rapport om elektrisitetsdistribusjon i Nordsjøen
- Etablering av nettverk av medlemsregionenes Brusselkontorer
- Status for regnskapet

Rapporter fra de tematiske gruppene

Transport

Formannen og rådgiveren ga en dybdepresentasjon av Transportgruppens arbeid, som ledd i en ny ordning med at én tematisk gruppe skal presentere sitt arbeid i hvert styremøte. Presentasjonen avstedkom mange spørsmål og kommentarer. Se vedlegg til det offisielle referatet.

Økonomisk utvikling

Gruppen har fått godkjent en ny søknad til ERASMUS+ programmet om læringsmetoder. Prosjektet antas å kunne begrense frafall. Neste møte holdes i Leuwarden (NL) 30 – 31.10. Møtet i mai vil bl.a. presentere et prosjekt under initiativet for "Smarte byer og regioner" som Stavanger er med på. Prosjektet handler om utviklingen av velferdsteknologier som kan få eldre til å bo lenger hjemme.

Kultur og turisme

Gruppen trenger snart en ny formann og viseformann. Forrige møte i oktober ble arrangert i samarbeid med foreningen for sjømat i Nordsjøregionen (som har sprunget ut av gruppen). Det viser seg vanskeligere enn antatt å etablere nettverk mellom ulike aktører i fiskeindustrien. Gruppen er videre interessert i en revisjon av NSR 2020-strategien for å fremme turismeutvikling, og utnytte potensialet for kystturisme. Man har videre ambisjoner om å utvikle et prosjekt om sammenkobling av festivaler.

Marine ressurser

Gruppen arbeider med å følge opp EUs direktiv for maritim arealplanlegging, utforske konsekvensene av forbudet mot dumping av overskuddsfisk (Discard ban/Landing obligation), og utvikling av et forum for ulike interessenter i maritim sektor. Det er behov for å finne ny viseformann.

Klima og energi

Gruppen arbeider med spørsmål relatert til utviklingen av et nettverk for bærekraftig energi - North Sea Grid, og har organisert møter og deltatt på arrangementer i den forbindelse. Man

har også forfattet en uttalelse til en rapport om elektrisitetsdistribusjon i Nordsjøen (se nedenfor). Gruppen er også involvert i et TEN-prosjekt om utvikling av LNG-løsninger.

De tematiske gruppens arbeidsplaner og framdriftsrapporter ble godkjent.

Status for forstudien om Nordsjøstrategien – Preparatory Action

En tjenestemann fra Europakommisjonens maritime direktorat innledet. Han viste til at medlemsstatene i regionen ikke ønsker noen makroregional strategi. Potensialet for å demonstrere tilleggsverdien av transnasjonalt samarbeid, og mulighetene for å mobilisere statene og andre interessenter, anses for å være størst når det gjelder maritim arealplanlegging og utvikling av et bærekraftig energinett (North Sea Grid). Det er viktig at utbyggingen av havsbasert energi innpasses på en god måte i forhold til konkurrerende aktiviteter som fiske, transport og oljeutvinning. DG Mare planlegger å arrangere en workshop i Edinburgh (datoen er nå satt til 29.januar) om havsbasert fornybar energi og maritim arealplanlegging. Nordsjøkommisjonen ble invitert til å gi innspill til agendaen og å komme med forslag til hvilke aktører som skal inviteres og medvirke.

President Tom-Christer Nilsen konstaterte at DG Mares planer for gjennomføringen av Preparatory Action åpenbart har en snevrere innretning enn det Nordsjøkommisjonen ønsket (se rapport fra årsmøtet 27.juni). **Styret** anmodet om at DG Mares workshop ble utsatt til slutten av januar slik at man får tid til å mobilisere ulike interessenter. **Presidenten** anmodet medlemmene om å utarbeide en liste med aktuelle interessenter. Man bør også diskutere Nordsjøkommisjonens rolle på konferansen nærmere.

North Sea Grid

Det var presentasjoner fra en NGO som jobber med å fremme utviklingen av nettverksinfrastruktur, en representant for det europeiske nettverket av systemoperatører for elektrisitet (ENTSO-E), og fra Statnetts Brusselrepresentant, som er Norges systemoperatør.

Utbyggingen av et nettverk for bærekraftig energi kan begrunnes både med økonomi, klima og forsyningsikkerhet. Innledeerne fremhevet tilstrekkelig nettverksinfrastruktur og effektive reguleringer som nøkkelbetingelser for utbyggingen av et energinettverk i Nordsjøen. Man redegjorde for ulike modeller for energinettverket med ulik grad av integrasjon – fra enkeltlinjer (Radial) til et fullt integrert (Meshed) system. Det ble hevdet at det er innsparingspotensial fram mot 2040 på mellom 10 og 75 milliarder Euro, avhengig av integreringsnivået. En EU-studie viser at et fullt integrert nettverk kan betale seg selv innen 3 år.

Statnett opplyste at selskapet legger større vekt på kraftkabler ("interconnections") fra Sør-Vestlandet til UK og kontinentet, jf. lisensene som nylig ble gitt av den norske energiministeren. Vedkommende viste til potensialet i grenseoverskridende variabel/regulerbar kraftutveksling, med vannkraft fra Norge og vind og sol fra Kontinentet, jf. "Grønt Batteri-konseptet". Statnett ser utfordringer i forhold til økonomisk lønnsomhet, forsyningsikkerhet og bærekraft. Dagens forbindelser planlegges som punkt til punkt, men kan inngå i et integrert nettverk gitt gunstigere markeds- og reguleringsbetingelser.

Det europeiske nettverket av systemoperatører for elektrisitet (ENTSO-E) omfatter 41 operatører i 34 land, som betjener 500 mill innbyggere. ENTSO har nå publisert sin 10-årige utviklingsplan som er sendt på høring. Man ser utfordringer i forhold til systemstabilitet, variabel ressurstilgang og endrede energistrømmer. Det er et stort behov for koordinering og

standardisering. Norge inngår i en Nordsjøgruppering, hvor kraftledningen mellom Norge og Storbritannia er ett av åtte prosjekter.

Høringsuttalelse fra Energi og klimagruppen til rapport om elektrisitetsdistribusjon i Nordsjøen

Uttalelsen retter seg mot_ENTSO har nå publisert sin 10-årige utviklingsplan. Uttalelsen tar til orde for et mer integrert (meshed) kraftoverføringssystem, med oppmerksomhet på et desentralisert system. Det vises til sakspapirene.

Presidenten ønsket en tilføyelse om at reguleringsmyndighetene i Tyskland og Storbritannia bør kontaktes med oppfordring om å utstede lisenser slik Norge har gjort. Forslaget fikk ikke støtte i styret, og det ble bestemt at sekretariatet tar dette opp i et eget brev.

Energi- og klimagruppens uttalelse ble vedtatt.

Revisjon av NSR 2020-strategien

Styret ga sekretariatet et mandat til å forberede et opplegg for revisjon av strategien til neste møte i mars. Begrunnelsen er behovet for å oppdatere dokumentet i lys av den politikktutviklingen som har skjedd i EU siden strategien ble vedtatt i 2011, og for så vidt den mottakelsen strategien har fått.

Etablering av et nettverk av medlemsregionenes Brusselkontorer

Nordsjøkommisjonens medlemsregioner sogner til (som medeiere eller partnere) i alt 18 regionale Brusselkontoret. Slike kontorer blir ansett for å kunne spille en viktig rolle i politiktovervåkingen og for å øke Nordsjøkommisjonens synlighet overfor EUs institusjoner i Brussel. Et slikt nettverk vil kunne øke Nordsjøkommisjonens totale kapasitet og kunnskap, og man kan tenke seg en form for arbeidsdeling mellom kontorene basert på deres ulike profil og styrkeposisjoner. Brusselnettverket kan f.eks også arrangere seminarer og kanskje fungere som sekretariat for en eventuell Nordsjøgruppering i Parlamentet.

Västra Götalandregionen, Øst-England og Hansakontoret (Hamburg og Schleswig-Holstein) presenterte sine Brusselrepresentasjoner. Nettverket av Østersjøkontorer ble også omtalt.

Styret besluttet at sekretariatet skal utrede en modell for et nettverk av medlemsregionenes kontorer i Brussel.

Valg på nye viseformenn i de tematiske gruppene for Marine Ressurser og Transport

Det var ingen kandidater til den Marine gruppen. Schleswig-Holstein skal undersøke interessen blant politikere der.

Når det gjelder Transportgruppen ble det opplyst at Bo Rudolfsson fra Örebro-regionen ikke hadde fått bekreftet mandatet ennå. De to andre kandidatene var fra Vestfold og Nordjylland. **Styret besluttet** etter råd fra Transportgruppens formann å utsette valget på ny viseformann til neste styremøte i mars.

Rapport fra CPMR-sekretariatet

Det ble vist til at kjernen i CPMRs virksomhet og politikk ligger nedfelt i slutterklæringen fra generalforsamlingen i Umeå 24 - 26. september (se omtale i norskspråklig referat som er distribuert fra Lars Haukvik).

Samhørighetspolitikken

CPMR ønsker å revidere indikatorene for allokeringer fra struktur- og samhørighetsfondene, som per i dag utelukkende baserer seg på regionalt BNP. Man vil gjennomføre simuleringer på grunnlag av alternative indikatorer og presentere eksempler fra Nordsjøregionen på neste styremøte. CPMR vil også produsere tall til revisjonen av strukturfondene.

CPMRs styre har avtalt et møte med Europaparlaments regionalkomite, og vil komme tilbake til datoen for dette møtet.

Maritim politikk

CPMR forutser en konflikt mellom miljø og vekst i konteksten av det maritime rammeverksdirektivet. Sammenhengen mellom disse aspektene kan for øvrig få økt oppmerksomhet som følge av det maritime direktoratet nå også har ansvaret for EUs miljøpolitikk.

Når det gjelder maritim næringsutvikling, ønsker CPMR å koble utviklingen av fornybar energi til gamle skipsverft (ikke helt opplagt hvordan dette skal skje).

Man vil også analysere den maritime dimensjonen av regionale innovasjonsstrategier for å se på hvordan strukturfondene kan finansiere maritime prioriteter. Det er viktig å synliggjøre tall for dette.

CPMRs nyvalgte president, Cordeiro fra Azorene, kommer til Brussel i begynnelsen av desember for å møte den nye Kommissæren.

CPMR vil arbeide for å gjenoppnevne gruppen for sjø- og kystsaker i den nyvalgte Parlamentet. Det ble vist til at også Nordsjøkommisjonen kan bruke denne gruppen som en ramme for arrangementer i Parlamentet.

Tilgjengelighet & transport

Representanten for CPMR-sekretariatet viste på dette punkt til Transportgruppens presentasjon av aktuelle spørsmål tidligere i møtet (se vedlegg).

CPMR følger gjennomføringen av de ni kjernenettverkskorridorene i TEN-T i samarbeid med de medlemsregionene som deltar i aktuelle fora. Man vil også etablere kontakt med EUs nye koordinator for sjømotorvegene – MOS – med tanke på å styrke sjøfartens rolle i TEN-T. CPMR vil også analysere hensynet til tilgjengelighet er ivaretatt i den første utlysningen under CEF. Man vil også gi innspill til den kommende midtveisevalueringen av Transporthvitboken.

Rapport fra Interreg Nordsjøprogrammets sekretariat

En representant for programsekretariatet i Viborg redegjorde for hva som er nytt og forskjellig i det nye programmet. Dette gjelder bl.a. at man legger opp til en søknadsprosedyre i to steg, der første steg består av en skisse, mens det andre gjelder hovedsøknaden. Det ble også

opplyst at det nye programmet har en annen intervensjonslogikk, med økte resultatkrav til prosjektene.

Programforslaget var fortsatt ikke innlevert til Kommissjonen på tidspunktet for møtet, men ble levert i slutten av oktober. Det er i lys av dette ikke mulig å anslå noe tidspunkt for den første utlysningen på prosjektmidler, men det har tidligere vært antydning at dette tidligst kan skje i april, eller kanskje ikke før etter sommeren.

Rapport fra CPMRs generalforsamling

Visepresident Brunnström rapporterte fra CPMRs generalforsamling i Umeå 24 – 26. september. Hun var tilfreds med at alle endringsforslagene fra Nordsjøkommissjonens medlemmer til slutterklæringen ble vedtatt.

Rapport fra nasjonale styremedlemmer

De tilstedeværende styremedlemmene rapporterte om forhold av betydning for Nordsjøkommissjonen i de ulike landene. Danmark har informert nasjonale myndigheter om Nordsjøkommissjonens rolle i gjennomføringen av forstudien for Nordsjøstrategien (Preparatory Action). Det samme er tilfellet i Norge (se tidligere utsendt om dette). Region Syd-Danmark ønsker å arrangere årskonferansen & generalforsamlingen i 2016. Sverige har fått en ny regjering etter valgene i september, og de svenske medlemsregionene vil drive lobby for Nordsjøkommissjonens saker overfor regjeringen. Tyskland: Nordsjøkommissjonens president vil besøke Kiel 5. november. I Skottland har folkeavstemningen om uavhengighet 18.09 lagt beslag på mesteparten av tiden. De skotske medlemmene jobber i nært samarbeid med medlemmene av Europaparlamentet og andre interessenter. I England arbeides det med å rekruttere nye medlemmer. Nederland: Nordsjøkommissjonens president vil besøke Den Haag 12. desember. De nederlandske medlemsregionene jobber med å fremme Nordsjøkommissjonssaker overfor nasjonale myndigheter. Regional- og lokalvalg avholdes i mars 2015.

Medvirkning på European Maritime Day 2015 19-20 mai 2015 i Piraeus, Hellas

Styret besluttet at Nordsjøkommissjonen skal medvirke på ovennevnte arrangement i form av en informasjonsstand, et nettverksarrangement eller workshop i samarbeid med CPMR. Sekretariatet vil legge fram et forslag for vedtak i presidentskapet.

Møteplan

Var sendt ut med sakspapirene for møtet. Neste styremøte finner sted i Bergen 3 – 4. mars, med ankomst og middag den 3. Årsmøtet og et styremøte avholdes i Assen, Nederland, 18. juni. Sekretariatet kommer plutselig tilbake med datoen for styremøtet i Brussel høsten 2015.

Andre saker

- EU-Kommissjonens maritime direktorat DG Mare organiserer en utlysning på midler i tilknytning til gjennomføringen av EU-direktivet om maritim arealplanlegging i Nordsjøen og andre sjøbassenger. Utlysningen er rettet mot medlemsstatene, men sekretariatet vil undersøke om også regionene kan være involvert.

- Nordsjøkommisjonen er blitt invitert til å uttale seg i en høring om regionalt maritimt samarbeid i det britiske overhuset 5.november. Uttalelsen vil basere seg på resolusjonen om maritim arealplanlegging som ble vedtatt på årsmøtet 27.06.